

CORAZ ŁATWIEJSZY DOSTĘP DO BOGACTWA LITURGII RZYMSKIEJ W STANACH ZJEDNOCZONYCH

List 38

„List apostolski motu proprio Summorum Pontificum Papieża Benedykta XVI z 7 lipca 2007, który wszedł w życie 14 września 2007, udostępnił bogactwo liturgii rzymskiej Kościołowi powszechnemu”.

Instrukcja *Universæ Ecclesiæ* z 30 kwietnia 2011 roku

Blisko trzy lata po opublikowaniu instrukcji o wprowadzeniu w życie Motu Proprio *Summorum Pontificum*, skutek jego nie słabnie. Co więcej, uniwersalizm liturgii rzymskiej stale się wzmacnia. Na dobry początek nowego roku proponujemy w tym tygodniu podsumowanie postępów, jakie forma nadzwyczajna poczyniła w Stanach Zjednoczonych.

A) Rozpocznijmy od Nowego Jorku. A dokładnie od Staten Island. Msza tradycyjna powróciła tam 12 października 2013 roku po 48 latach niebytu. Nie jest to jeszcze msza niedzielna czy cotygodniowa, tym niemniej jednak cieszy się powodzeniem, jak relacjonuje jeden z wiernych: „Przeciwnie do tego, co sobie wyobrażałem – i prawdopodobnie do tego, co wyobrażali sobie ci, którzy zaprogramowali mszę na październikową sobotę o godzinie 19:30 – było nas więcej niż stu”. Msza zorganizowana w kościele Najświętszego Serca, historycznym miejscu dzielnicy, została odprawiona przez proboszcza, który przyznał, że to właśnie na tę okoliczność nauczył się odprawiania starej mszy. A przecież niekiedy wierni zastanawiają się, tak jak pewna pani: „Czy znajdzie się ksiądz, który zada sobie trud i nauczy się odprawiać mszę tradycyjną tylko po to, by raz czy dwa razy w roku dać satysfakcję garstce fanatyków? Lub czy ksiądz taki będzie wierzył w duchową wartość tej mszy i myślał o ponownym jej wprowadzeniu do liturgii parafialnej na stałe? Skoro udaje mu się przyciągnąć sto osób w sobotni wieczór, ile osób pojawiłoby się w niedzielę rano, o godzinie 10:30?” My byśmy tego lepiej nie ujęli! Przy okazji odnotujmy szczegół przytoczony przez jednego z uczestników: „Podobnie jak na wszystkich mszach, w których miałem możliwość uczestniczyć w Nowym Jorku, stojące przed wejściem do kościoła panie Filipinki rozdawały nam uprzejmie książeczki pomagające uczestniczyć we mszy i śledzić poszczególne jej części.”

B) Jak widać na przykładzie proboszcza ze Staten Island, i co też często mieliśmy okazję pokazywać w naszych listach, formacja księży jest jedną z mocnych stron rozwoju mszy w Stanach Zjednoczonych. W wywiadzie dla magazynu [Regina](#), Byron Smith, sekretarz [Una Voce America](#), informuje nas a propos, że ponad 1000 kapłanów z całego kraju odbyło już kurs odprawiania mszy tradycyjnej. Kanonicy Regularni św. Jana Kantego (patrz [list nr 8](#)) nadal należą do najskuteczniejszych propagatorów liturgii tradycyjnej. Od 10 do 13 października prowadzili więc kurs dla kleryków z diecezji Detroit.

C) Wiele powodów zadecydowało o tym, że w roku 2013 diecezja Detroit okazała się być doskonałym symbolem harmonijnego rozwoju formy nadzwyczajnej w Stanach Zjednoczonych. Obok wspomnianego kursu dokształcającego dla diecezjalnych kleryków, pod koniec sierpnia nastąpił powrót liturgii tradycyjnej do katedry pw. Najświętszego Sakramentu. Na prośbę miejscowej grupy Juventutem celebrazem na tę okoliczność został jeden z biskupów pomocniczych, J.E. Donald Francis Hanchon. Kilka tygodni wcześniej inny biskup pomocniczy, J.E. Francis Ronald Reiss, udzielił sakramentu bierzmowania 16 wiernym ze wspólnoty *Summorum Pontificum* przy kościele Świętego Jozafata. Zaproszenie do udziału biskupów, dostęp do sakramentów, formacja kleryków: oto działania diecezji, w której skarby Motu Proprio udostępniane są sprawiedliwie – to sytuacja, której można

pozazdrościć po tej stronie Atlantyku...



Katedra pw. Najświętszego Sakramentu w Detroit

D) W diecezji Galveston-Houston arcybiskup, kardynał DiNardo, w dniu Wniebowzięcia podarował wiernym parafię personalną. Opiekę nad nią powierzono księdzu Van Vliet z Bractwa Świętego Piotra (FSSP), a nominację otrzymał on w czasie ceremonii, której przewodniczył wikariusz generalny episkopatu. Parafia otrzymała wezwanie *Regina Caeli*. Nie dysponuje jeszcze własnym kościołem, ale posiada pozwolenie na budowę na terenie otrzymanej w darze działki, na północnym-zachodzie miasta. Dobrym zakończeniem roku było erygowanie kaplicy świętej Róży z Limy (gdzie celebrowe wspólnota FSSP), do godności parafii personalnej, tym razem przez biskupa diecezji Springfield (Illinois). Uroczystość odbyła się 23 grudnia 2013 roku.

E) Wybrzeże Pacyfiku nie pozostaje w tyle, szczególnie dzięki temu, że szczęśliwie posiada dwóch cudownych arcybiskupów: J.E. Alexandra Sample w Portland (zob. nasz [list nr 34](#)), i J.E. Salvatore Cordileone w San Francisco. Ten ostatni nie tylko chętnie wspiera większość inicjatyw *Summorum Pontificum*, które są mu proponowane, ale i bez wahania proponuje takowe kapłanom i wiernym. I tak od niedzieli Trójcy Świętej, na osobistą prośbę arcybiskupa San Francisco, msza tradycyjna cieszy się odzyskanymi prawami w kościele Stella Maris. Odbywa się w każdą niedzielę, a na dodatek o godzinie 11! Kto da więcej?

F) Ten przekaz dobrych nowin ze Stanów Zjednoczonych nie oznacza, że gdzie indziej Motu Proprio utknęło w martwym punkcie. W Europie, na przykład, pojawiają się ciągle nowe msze, inne zaś zaczynają być widoczne i stają się coraz bardziej dostępne. To przypadek Hiszpanii, gdzie miejscowa prasa w Gijon co dopiero opublikowała sprawozdanie z przeniesienia tamtejszej mszy do kościoła na starówce. Podobnie i w Segowii, która odtąd dwa razy w miesiącu korzystać będzie z posługi Instytutu Chrystusa Króla: o godzinie 19 w niedzielę w kościele San Sebastián. Od czerwca również w Słowenii pierwsze zastosowanie Motu Proprio, raz w miesiącu w Maribor. We Włoszech, mimo zamknięcia wielu miejsc, gdzie msze odprawiali Franciszkanie Niepokalanej uzyskano nową mszę niedzielną w Palermo: we wszystkie niedziele miesiąca o godzinie 17:30 w kościele San Basilio.

G) Poza takim, można by rzec, „organicznym” rozwojem Motu Proprio, należy podkreślić, że doraźna promocja formy nadzwyczajnej nie ustaje. Niezmordowany sługa reformy liturgicznej J.E. biskup Athanasius Schneider odprawił więc triduum na początek Adventu w Irlandii. J.E. Eugenijus Bartulis, biskup Siauliai na Litwie, bywalec dróg do Chartres, minionego lata w trakcie konferencji liturgicznej odprawił w swojej diecezji mszę pontyfikalną. Jeszcze dalej na wschód *caetus Summorum Pontificum* z Moskwy (który swoją mszę ma w każdą niedzielę o godzinie 17 w krypcie katedry) patronował objazdowej prezentacji mszy tradycyjnej w w leżącym u stóp Uralu mieście Berezniki. I wreszcie wspólnota z Hong-Kongu, istniejąca jeszcze przed Motu Proprio, cechująca się niespożytą energią, w niedzielę *Gaudete* zainaugurowała cykl wykładów liturgicznych. Wśród nich prezentacja biskupa Schneidera na temat pilnej konieczności i dobrodziejstw przyjmowania komunii świętej na klęcząco i do ust. To temat jego najnowszej książki, której francuskie tłumaczenie jest w przygotowaniu dzięki *Renaissance Catholique*.

H) Podsumowując, mimo zmiany pontyfikatu efekty *Summorum Pontificum* w 2013 roku nie zostały zanegowane. Stawiamy na to, że podobnie będzie w roku 2014. A to z bardzo prostej przyczyny: popyt i potrzeba dalekie są jeszcze od bycia zaspokojonymi.